

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Joannis Pierii Valeriani Bellunensis Hieroglyphica, Sive De Sacris Ægyptiorum Aliarumque Gentium Literis, Commentariorum Libri LVIII

Valeriano, Pierio

[Lipsiae] ; Francofurti Ad Moenum, 1678

Abstemius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14259

quam aliarum avium insidiari, reperere eam clanculum, noctis tenebris fretam, & vel pullos, vel ova
Cornicis invadere atque deperdere. Nam & in manuscriptis Hori codicibus legas ἀφ' ἧς ἐπιπέσει
τῆς νεοσσοῦ τῶν κογωνῶν quæ ultima locutio in impressis exemplaribus desideratur. Altera conside-
ratio est, quod mors furtim irrepit, & nox pro morte ponitur, ut illud:

En. lib. 10.

In aeternam claudantur lumina noctem,

Et alibi:

En. lib. 6.

*Sed nox aetna caput istius circumvolat umbra.*Tenebra
pro angu-
stia, ut &
nox.Pyrrhi Re-
gu infor-
tunium.Confule
Platonem
in Timæo.
Arist. 1.
Metaphys.
Semb. lib. 7.Noctua
cum Cor-
nice diffi-
dium.Ab Ælian.
lib. 3. c. 9.Ova No-
ctua.

& similia passim. Eucherius Lumen in Divinis literis: pro Die, justitia, fide, prosperisque cunctis po-
ni autumat: contra Tenebras pro nocte, iniquitate, infidelitate, adversisque omnibus, ac perinde pro
errore, & ignorantie cœcitate, atque etiam mortis acerbitate. Denique Divina litera mortem sæpe
pro univèsa calamitatum strue ponunt, sicuti etiam vivificare, pro liberare à periculis & arumnis;
ita enim Interpretes exponunt illud Psalm. LXXI. *Et conversus vivificasti me.* Demum Noctua noctis
domina perhibetur, unde illi apud Latinos nomen, Quod vero nocturno cantu suo infortunium
semper aliquod minitetur, Pyrrhi tantum Epirotarum Regis exemplum ponam, qui cum Argos ex-
pugnatum duceret, infelicissimæ atque ignominiosissimæ mortis, signum accepisse fertur à Noctua,
quæ hasta illius ex itinere infedisset. Nam cum is detractio insigni à galea, ne internosceretur, in Ar-
givos oppidanos cædem inceptasset, aniculae cujusdam filius eum hasta leviter vulneravit. At cum
Pyrrhus impetum in percussorem fecisset, Argivi mater, quæ superne spectabat, periculum intuitu,
tegulam ambabus manibus arreptam super Regis galeam effudit: quo ictu cum exanimatus concu-
didisset, Zopyrus quidam, qui sub Antigono militabat, Rege cognito accurrit, detractaque galea fer-
rum gutturi admovit, sed torvis Pyrrhi oculis attonitus, & os, & mentum ejus pro jugulo recidit.
Hoc igitur mortis signum illud esse crediderim, quod ab lictore ferebatur ad damnatum publico
judicio, præsertim apud Æthiopas, à quibus Ægyptios ajunt multa rituum id genus mutatos: nam
pios eos ante omnes extitisse, familiaritates eorum commerciaque cum diis, & invicem agitata con-
vivia, de quibus & Homerus & alii scripserunt, facile indicant ita fuisse tunc hominibus persuasum.
Eo vero signo viso reus sponte sibi mortem consciscibat, magno & sibi & patriæ dedecori futurus
nisi fecisset: adeo illi Regem suum, ut numen venerabantur, vulgoq; adorabant. At qui ferunt quem-
dam per hæc morti destinatum, cum de fuga cœpisset cogitare, priusquam periculo se abstraheret,
zona à matre strangulatum: adeo persuasum fuit genti, non licere mortem magistratum pronun-
tiatione decretam, exilio vel subterfugio quoquam alio commutare, ut jam severa Lacenarum ex-
empla in desertores filios edita mirari desinamus. Quamvis vero Regem illi suum tanto cultu & obe-
dientia prosequerentur, supra Regem tamen qui Meroem incolebant, Memphisitici sacerdotes erant,
a vibus memoriæ proditum jus olim fuisse mortis Regi per internuncium imperandæ, alteriusque in-
demortui locum, cum libitum esset, constituendi. Sed nos ad hieroglyphica, quæ tractanda suscepimus,
revertamur.

MUTUA HOSTIUM DETRIMENTA. CAP. XX.

SI vero hostes duos capitali odio detrimenta, & insidias alterum alteri sempiternis indignationibus
molientes, manusque mutuarum cædium sanguine commaculantes, notare vellent Ægyptii sa-
cerdotes, Noctua & Cornicem proponere consueverunt, quarum usque adeo immortales sunt in-
imicitia, ut hæc, & alio in mutuo semper damno odium exercent. Cornix enim interdum ova No-
ctua rapit, absomitque sibi conscia. Noctua interdum cæcutire. At Noctua contra, uti dicebamus,
noctu in ova Cornicis invadit, quæ subfuretur ac edat: sicque altera interdum, altera noctu potentior.
Quinetiam, quod ad earum inter se temperaturam nullo modo congruentem, facit, sunt qui explora-
tum se habere dicant, confusum utriusque sanguinem coire non posse.

ABSTEMIUS. CAP. XXI.

LONGE salubrius est significatum illud, quo hominem sibi ab ebrietate caventem significare vo-
lentes, Noctua ova sua defugentem effingebant: quando memorant ova Noctua ea vi pollere,
ut si per triduum ebriosus in vino dentur, tædium ejus adducât, & abstemios homines reddant: quod
etiam

A etiam apud Philostratum asertum comperi: qui abstemium scribit ita reddi puerum, ut donec vixerit vini odio teneatur, si priusquam ullum vini gustum noverit, Nocturna ova leviter cocta, illi forbilianda propinentur: vini enim odium inde suboriri, quia temperantior hinc fiat naturalis calor.

PATROCINIUM FRUSTRUM IMPLORATUM.

CAP. XXII.

Addit his Horus, ut si hominem ad alicujus misericordiam, patrocini vel salutis causa eventu irritato confugientem, significare vellent, Passerem & Noctuam soliti essent figurare: siquidem ille, vel alia quapiam avicula, ubi aucupis infestas artes declinare studuerit, ad Noctuam confugiat, cujus patrocinio speret se periculum evitare posse: sed enim ibidem intercipiuntur, ubi sibi per fugium adesse propulerant.

Lib. s. c. c.

TYRANNUS. CAP. XXXIII.

Hujus quodammodo generis est Nycticorax, qui tyrannidem significat, ob occultationem scilicet consiliorum, quae dissimulare potentiores pro magno habent negotio. Huic significato Callimachus ansam dedit, qui tyrannos loqui veluti *αὐτοκρατορὸς* ait, *αὐτοκρατορὸς* vero *οἱ νυκτινόραξ* dicti, quasi *αὐτοκρατορὸς* quod scilicet eorum sermones nocturni plurimi sint, & in arcanis habeantur, uti Nycticoraces noctu plurimum obstrepunt. Et quoniam ales haec mihi inter lucubrandum obstrepuit minime praetereunda fuit, ut omnem ejus eluderemus.

Hoc est corpus nocturnus, Suidas. Nocturnus est vix simulans ovis nocturnus inquit vocatur. Nycticorax habitas domos fugiens desertas incolit. Noctua edis prohibita.

HYPOCRITA. CAP. XXIV.

Eam Divinae literae inferri mensis non permittunt, quodam hominum genus hieroglyphicum inventus, qui palam strepitum nullum, tumultum nullum, insidias nullas movent, sed hypocrita tristes, omnes mansuetudinis, modestiae, benignitatisque colorem praeseferunt, clam vero fornicationes, immunditias, crapulas, ebrietates, & multa humani generis opprobria confectantur: latet enim interdum Nycticorax, noctu vero prodit ad infausta negotia, deque culminibus aedium lethalia quaeque meditatur, & invisum quiescentibus tumultum excitat inauspicatissima.

CHRISTI HUMILITAS. CAP. XXV.

Eadem vero causa qua Christi humilitate agnoscimus in humana forma suscipienda, quem scilicet, modo Vermen, modo Scarabeum, modo quid ejusmodi aliud in Divinis literis appellatum comperimus, Nycticoracem quoque nuncupatum Theologi veteres observare, & ipsum inquam, & unumquemque ex iis, qui eum tempore hallucinationis sectabantur: nempe quod tam Christus, quam Christiani, despectui ludibrioque fuerint apud Gentes. Unde Paulus: *Nos Christum predicamus crucifixum, Gentibus quidem stultitiam, Judaeis scandalum.* Eoque spectare ajunt Psalmi dictum: *Falsus sum sicut Nycticorax in domicilio;* de quo apud Eucherium. Sunt qui noctuam & Nycticoracem eandem alitem putent, & qui hanc Bubonem esse contendunt: neque tamen desunt, qui Orientalem esse avem autument, nostris parum cognitam, apud quos nominis tantum interpretatio manifestata sit, nocturnus quippe Corvus.

Christus est Christiani Nycticoraces dicti.

Psalm. 102.

DE CORNICE. CAP. XXVI.

CORNICEM ea potissimum de causa noctua subjunximus, ut qui summam ex utraque discordiam intelligi ostenderamus, ex altera tantum, quippe Cornice concordiam significari comprobemus: si tamen cur Martem & Venerem per Cornices duas Aegyptii significarent, ostendi prius curaverimus. Ex alitis huius factu duo tantum ova oriri compertum est, inde autem & marem & foeminae.

Auctore Ovid. lib. 1. Melan. Mars & Venus per duas Cornices.

Hh 3

nam